

**ERIKOISKIELET JA
KÄÄNNÖSTEORIA**

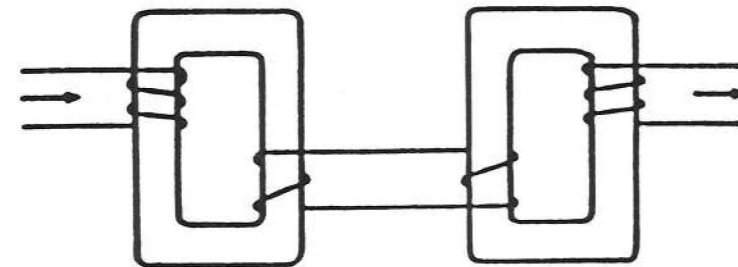
VAKKI-symposiumi XVIII. Vaasa 14.–15.2.1998

**FACKSPRÅK OCH
ÖVERSÄTTNINGSTEORI**

VAKKI-symposium XVIII. Vasa 14–15.2.1998

**LSP AND
THEORY OF TRANSLATION**

18th VAKKI Symposium. Vaasa 14.–15.2.1998

Vaasan yliopisto. Humanistinen tiedekunta
Käännösteorian ja ammattikielten tutkijaryhmä

Vasa universitet. Humanistiska fakulteten
Forskargruppen för översättningsteori och fackspråk

University of Vaasa. Faculty of Humanities
Research Group for LSP and
Theory of Translation

Vaasa 1999

Vaasan yliopiston käännösteorian ja ammattikielten
tutkijaryhmän julkaisut

Publikationer av Forskargruppen för
översättningsteori och fackspråk vid Vasa universitet

Publications of the Research Group for LSP and Theory
of Translation at the University of Vaasa

Toimittanut / Redaktion / Editors

Rune INGO, Christer LAURÉN, Henrik NIKULA,
Anita NUOPPONEN & Patricia POUSSA

N:o / Nr / No. 24

ERIKOISKIELET JA KÄÄNNÖSTEORIA
VAKKI-symposiumi XVIII. Vöyri 14.-15.2.1998

ERIKOISKIELET JA KÄÄNNÖSTEORIA
VAKKI-symposiumi XVIII. Vöyri 14.-15.2.1998

Vaasan yliopiston käännösteorian ja
ammattikielten tutkijaryhmän julkaisut

N:o 24

OSOITE

Vaasan yliopisto
PL 700
65101 VAASA

ADRESS

Vasa universitet
PB 700
65101 VAASA

ADDRESS

Vaasa University
P.O. Box 700
FIN - 65101 VAASA

© VAKKI and the authors 1999

Printed in Finland
ISBN 951-683-759-X
ISSN 1235-5992

Vaasa / Vasa 1999

Toimituskunta Redaktionsråd Editorial Board

Kristina NIKULA (Tampere) & Irma SORVALI (Oulu)

Toimittaja Redaktör Editor

Detlef WILSKE

Toimitussihteeri Redaktionssekreterare Editorial Secretary

Satu OKSANEN

Sisältö – Innehåll – Contents

Alkusanat – Förord – Preface 7

Plenaariesitelmät – Plenarföredrag – Plenary Papers

Anna Sångvall Hein
Maskinöversättning och kontrollerat språk 8

Eero Tarasti
Postkolonialistinen semiotiikka 30

Sektioesitelmät – Sektionsföredrag – Section Papers

Raija Berglund
"Som man ropar i skogen får man svar" 48

Martina Buss
Språkbadsflickors och -pojkers bruk av ordförrådet i andraspråket 58

Roland Freihoff
Textproduktion und Übersetzen als Wiederverwertungsprozeß.
Kommunikation und Sprachtechnologie 70

Bodil Haagensen
Främmande element i vuxna språkbadsstuderandes svenska 82

Erja Hannula
Punctuation: A Multidisciplinary Approach 94

Terttu Harakka
Suomalais-japanilainen kanssakäyminen – kielestä kiinni? 106

Kaarina Hietanen & Jürgen Schopp
Übersetzen – Fremdsprachentraining oder Berufsausbildung? Plädoyer
für eine autonome Übersetzer- und Dolmetscherausbildung 120

Juhani Hiirikoski
Extratextual factors affecting word order in Finnish and English 132

Rune Ingo
Miten aika näkyy vuoropuheluissa ja niiden käänöksissä? 144

Sigurður Jónsson
Filologism kontra internationalism i isländsk språkplanering 158

<i>Merja Koskela</i> Filosofiska och mindre filosofiska adjektiv	166
<i>Hans Landqvist</i> <i>Undersökning vid utredning om överträdelse av förbud</i> – om rubrikernas utformning i nutida svenska lagtexter	176
<i>Christer Laurén</i> Symboliska system inom vetenskaplig kommunikation	190
<i>Marjatta Lehtinen</i> How verbs denote: show and TIME	196
<i>Marianne Nordman</i> Rubriker i ÅU förr och nu	206
<i>Sirkka-Liisa Nylander</i> Tyynestä tytöstä suloinen ja mustakulmasta valkotukkainen. Kanteletarta venäjäksi Robert Vinosen kääntämänä	218
<i>Riitta Oittinen</i> Aika ja kääntäminen. Liisa, Liisa ja Alice	230
<i>Aila Pesonen</i> Venäläisen lehtimainoksen kielikuvista	244
<i>Gerald Porter</i> Beating Time: Prison Worksongs and the Resisting Voice	258
<i>Patricia Poussa & Majvor Levälähti</i> Who still says whom?	270
<i>Emma Sköldberg</i> Charles Dickens i svensk kostym. Om översättning till svenska av ordstaven i <i>The Pickwick Papers</i>	280
<i>Päivi Vehviläinen</i> Kaunokirjallisuuden suomentajan identiteetti haastattelupuheessa	290
<i>Virve Vikman</i> Ylivoimainen testivoittaja – journalismin käyttö mainonnassa	296
<i>Gun-Viol Vik-Tuovinen</i> Tolkarnas kommentarer i tolkningssituationen	304
<i>Liisa Vofschmidt</i> Text und Kontext. Überlegungen zum Analyseverfahren literarischer Übersetzungen	314

ALKUSANAT

Vaasan yliopiston käännösteorian ja ammattikielten tutkijaryhmä (VAKKI) järjesti vuonna 1998 ensimmäisen kerran jokavuotisen symposiuminsa Vaasan yliopiston kampuksen alueella. Helmikuun 14. ja 15. 1998 pidettyyn symposiumiin osallistui 70 tutkijaa Suomesta, Ruotsista, Tanskasta, Islannista ja Saksasta. Symposiumin pääteemana oli "Kieli ajassa". Plenaariesitelmät pitivät Anna Sägval Hein Upsalan yliopistosta aiheenaan *Konekääntäminen ja kontrolloitu kieli* ja Eero Tarasti Helsingin yliopistosta aiheenaan *Postkolonialistinen semiotikka*. Myös muut symposiumin esitelmät käsittelivät tätä laajaa kielen ja ajan teemaa monesta eri näkökulmasta. Tähän julkaisuun on koottu 27 symposiumissa pidettyä esitelmää.

FÖRORD

Forskargruppen för fackspråk och översättningsteori vid Vasa universitet (VAKKI) ordnade 1998 för första gången sitt årliga symposium på Vasa universitets campusområde. I symposiet den 14-15 februari 1998 deltog 70 forskare från Finland, Sverige, Danmark, Island och Tyskland. Huvudtemat för symposiet var "Språk i tiden". Anna Sägval Hein från Uppsala universitet höll det ena plenarföredraget om *Maskinöversättning och kontrollerat språk*. Det andra plenarföredraget hölls av Eero Tarasti från Helsingfors universitet. Han talade om *Postkolonialistisk semiotik*. Också i de övriga föredragen behandlades det mångfasetterade temat "Språk i tiden" ur många olika synvinklar. I denna symposierapport publiceras 27 artiklar.

PREFACE

The Research Group for LSP and Theory of Translation (VAKKI) organised its annual symposium for the first time in the campus area of Vaasa University in 1998. At the symposium there were 70 participants from Finland, Sweden, Denmark, Iceland and Germany. The main theme of the symposium was "Language in time". The plenary speakers were Anna Sägval Hein from the University of Uppsala whose topic was Machine Translation and Controlled Language and Eero Tarasti from the University of Helsinki who spoke on *Postcolonial Semiotics*. This varied theme of language and time was also approached in the other papers at the symposium from many different angles. The present publication contains 27 of the papers presented.

Vaasa / Vasa joulukuu / december / December 1998

Vaasan yliopiston käännösteorian ja ammattikielten tutkijaryhmä
Forskargruppen för översättningsteori och fackspråk vid Vasa universitet
Research Group for LSP and Theory of Translation at Vaasa University

Detlef Wilske